

prof. dr Gerard Ciołek
Warszawa, Kopieńska 26/17

Warszawa 20.XII.56.

R e c e n z j a

pracy dr Mieczysława Tobiasza pt. Rozwój sieci wodnej Krakowa.

Praca dr Tobiasza Mieczysława na temat rozwoju sieci wodnej Krakowa porusza niezwykle interesujący i ważny problem, posiadający doniosłe znaczenie dla historii rozwoju urbanistycznego tego miasta. Temat ten, przewijający się marginesowo w wielu dawniejszych opracowaniach, został przez autora krytycznie naświetlony i opatrzony przekonującym materiałem dowodowym; stanowi on dostatecznie ważki materiał dla pracy o charakterze monograficznym. Pewne zastrzeżenia budzi ogólny układ pracy, którą zdaniem recenzenta powinien posiadać następującą budowę:

W s t ę p . 1. zagajenie tematu i omówienie jego znaczenie dla rozwoju urbanistycznego Krakowa; 2. omówienie źródeł i materiałów dowodowych oraz ich ocena krytyczna.

R o z d z i a ł I. Sieć wodna w okresie przedlokacyjnym.

1. hipoteza pierwotnego układu sieci wodnej; 2. analiza terenu pod względem topograficzno-hydrograficznym; 3. charakterystyka hydrologiczna Wisły, Rudawy, Prądnika i Wilgi /Brzepkwy, powódzie, przekomy, rozlewiska, przeprawy i przystanie/; 4. Wpływ sieci wodnej na lokalizację i rozwój osadnictwa; 5. Jej znaczenie gospodarcze i obronne.

R o z d z i a ł II. Rozwój sieci wodnej w okresie XIII-XVII w.

1. ogólny obraz miasta lokacyjnego i jego dzielnic; 2. stosunek terenów osiedleńczych do sieci wodnej; 3. budowa tamy pod Skawką i kanału pod Stradomem, uzasadnienie gospodarcze i techniczne; 4. wpływ inwestycji na rozwój handlu, przemysłu i transportu

5. wprzęgnięcie sieci wodnej w orbitę fortyfikacji miejskich;
6. obraz sieci wodnej naturalnej i sztucznej w l.poł. XVII w.
R e z u m i e n i e III. Upadek sieci wodnej w okresie XVII-XIX w.

1. atakowanie tamy skałeckiej przez powódzie; 2. zniszczenia z okresu I wojny szwedzkiej; 3. przerwanie tamy i skierowanie nurtu Wisły pod Krzemionki; 4. wpływ tych zmian na problemy gospodarcze; 5. upadek fortyfikacji wodnych; 6. likwidacja kanału pod Stradomiem przez Dietla; 7. regulacja Wisły w końcu XIX w. i jej wpływ na sieć dopływów /likwidacje dawnych koryt i zmiany biegów/; 8. odbicie tych inwestycji na obliczu miasta i układzie urbanistycznym.

Z a k o ń c z e n i e . 1. krytyczna ocena obecnego stanu sieci wodnej w Krakowie; 2. omówienie i ocena projektów regulacyjnych ostatnich lat; 3. Uzasadnienie generalnego postulatu: Kraków frontem do Wisły i jej dopływów. -

Wydaje się, że przy takim układzie praca dr Tobiasza stanowić będzie jedną z najciekawszych pozycji bibliograficznych na temat rozwoju historycznego Krakowa. Objętość pracy należałoby ustalić na 30-40 stron maszynopisu wraz z kompletem niezbędnych ilustracji.

/-/prof. dr Gerard Ciołek